

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

30 päivänä toukokuuta 2006¹

I Johdanto

1. Euroopan yhteisöjen komissio vaatii tällä EY 226 artiklan nojalla nostetulla kanteella, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että Italian tasavalta ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/EY,² sellaisena kuin se on muutettuna 3.3.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/11/EY,³ 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1–3 kohdan mukaisia velvoitteita.

2. Jäsenvaltion väitetään laiminlyöneen kahta velvoitetta, koska se on sallinut kierrätyslaitosten toiminnan edellyttämättä niiltä niiden vaikutusten tutkimista. Ensimmäinen,

luonteeltaan abstrakti laiminlyönti perustuu kansalliseen lainsäädäntöön, jolla yksinkertaistetussa menettelyssä luvan saaneet jätteen hyödyntämiseen⁴ tarkoitetut laitokset vapautetaan kyseisestä vaatimuksesta. Toinen, luonteeltaan konkreettinen laiminlyönti liittyy Massafassa, Taranton maakunnassa sijaitsevaan tehtaaseen, joka tuottaa sähköenergiaa polttamalla näistä materiaaleista saatua polttoainetta ja biomassaa.

3. Riidan ratkaisemiseksi on otettava huomioon myös jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annettu neuvoston direktiivi 75/442/EY,⁵ sellaisena kuin se on muutettuna 18.3.1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/156/EY.⁶

4 – Espanjan kielessä termillä "valorización" [hyödyntäminen] on Diccionario de la Real Academia Española de la Lenguan mukaan vain kolme merkitystä: asioiden hinnan ilmaiseminen, henkilöiden ansioiden tunnustaminen ja lisäarvon tuominen. Termille "hyödyntäminen" on annettu yhteisön oikeudessa jätteiden yhteydessä toisenlainen merkityssisältö, eli sillä viitataan kaikkiin toimiin, joilla pyritään siihen, että ylijäämämateriaaleilla on hyödyllinen tehtävä ja että niillä korvataan sellaisten muiden materiaalien käyttö, joita olisi käytetty tämän tehtävän täyttämiseksi, mikä mahdollistaa luonnonvarojen säästämisen.

5 – EYVL L 194, s. 39.

6 – EYVL L 78, s. 32.

1 – Alkuperäinen kieli: espanja.

2 – EYVL L 175, s. 40.

3 – EYVL L 73, s. 5.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Yhteisön lainsäädäntö

1. Direktiivi 85/337

4. Tällä direktiivillä halutaan estää ympäristön pilaantuminen siten, että pohditaan ennalta kaikenlaisen toiminnan seurauksia (johdanto-osan ensimmäinen ja kuudes perustelukappale; 1 artiklan 1 kohta).

5. ”Hankkeella” tarkoitetaan rakennustyön tai muun laitoksen tai suunnitelman toteuttamista sekä muuta luonnonympäristöön ja maisemaan kajoamista mukaan lukien maaperän luonnonvarojen hyödyntäminen. ”Hankkeen toteuttajalla” tarkoitetaan yksityistä hanketta varten tarvittavan luvan hakijaa ja julkista hanketta edistävää viranomaista. Lopuksi lupa on päätös, joka oikeuttaa hankkeen toteuttajan ryhtymään työhön (1 artiklan 2 kohta).

6. Direktiivin 2 artiklan 1 kohdan⁷ sanamuoto on seuraava:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä hankkeet, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia, alistetaan lupamenettelyyn ja että niiden vaikutukset arvioidaan. Tässä tarkoitettut hankkeet määritellään 4 artiklassa.”

7. Direktiivin 4 artiklassa⁸ säädetään seuraavaa:

”1. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu,^[9] liitteessä I mainitut hankkeet arvioidaan 5–10 artiklan mukaisesti.

2. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu, jäsenvaltioiden on määriteltävä liitteessä II mainittujen hankkeiden osalta:

a) tapauskohtaisesti selvittämällä, tai

7 – Sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11.

8 – Tämäkin sanamuoto on peräisin vuoden 1997 direktiivistä.

9 – Tämän kohdan nojalla direktiiviä voidaan poikkeustilanteissa olla soveltamatta.

- b) jäsenvaltioiden asettamien raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla

käsittelyn avulla tai sijoittamalla kaatopaikalle”, kun taas sen liitteessä II olevassa 11 kohdan c alakohdassa mainitaan ”teollisuus- ja kotitalousjätteiden käsittelylaitokset (muut kuin liitteessä I mainitut)”.

arvioidaanko tämä hanke 5–10 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat päättää molempien a ja b kohdassa mainittujen menettelyjen soveltamisesta.

3. Tutkittaessa hankkeita tapauskohtaisesti tai vahvistettaessa raja-arvoja tai valintaperusteita 2 kohdan soveltamiseksi, liitteessä III vahvistetut kyseistä hanketta koskevat olennaiset arviointiperusteet on otettava huomioon.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisten viranomaisten 2 kohdan mukaisesti tekemä päätös on kansalaisten saatavilla.”

8. Direktiivin alkuperäistekstin liitteessä I olevassa 9 kohdassa mainitaan ”myrkyllisten ja vaarallisten jätteiden poistolaitokset, joissa jätteet hävitetään polttamalla, kemiallisen

9. Direktiivin 97/11 voimaantulon jälkeen edellä mainittu liitteessä I oleva 9 kohta käsittää ”ongelmajätteiden käsittelylaitokset, joissa jätteet poltetaan, käsitellään kemiallisesti, kuten on määritelty direktiivin 75/442/ETY liitteessä II A otsakkeen D9 alla, tai sijoitetaan kaatopaikalle (eli jäte, johon sovelletaan direktiiviä 91/689/ETY^[10])”. Saman liitteen 10 kohta sisältää ”muut kuin ongelma-jätteiden käsittelylaitokset, joissa jätteet poltetaan tai käsitellään kemiallisesti, kuten on määritelty direktiivin 75/442/ETY liitteessä II A otsakkeen D9 alla, ja joiden kapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä”.

10. Liitteessä II olevan 11 kohdan c alakohdan sisältö siirrettiin b alakohtaan, joten sen sanamuoto on nyt seuraava: ”Jätteidenkäsittelylaitokset (muut kuin liitteessä I mainitut).”

2. Direktiivi 75/442

11. Tällä direktiivillä, joka – kuten sen johdanto-osan toisesta viidenteen ja seitse-

10 – Vaarallisista jätteistä 12 päivänä joulukuuta 1991 annettu neuvoston direktiivi (EYVL L 377, s. 20).

männessä perustelukappaleessa todetaan – liittyy luontoon ja elämisen laatuun, edistään jätteiden ehkäisemistä, kierrätystä ja muuntamista raaka-aineiksi ja energianlähteeksi (3 artikla).

12. Direktiivin 1 artiklan a alakohdassa määritellään ”jätteen” käsite, ja alkuperäisversion b alakohdassa ”huolehtimisella” tarkoitetaan

- jätteiden keräystä, lajittelua, kuljetusta, käsittelyä sekä niiden varastointia ja sijoittamista maan päälle tai alle,
- jätteiden muuntamistoimia, jotka ovat välttämättömiä jätteen uudelleenkäytön, talteenoton tai kierrättämisen kannalta.”

13. Direktiivillä 91/156 tarkistettiin ”jätehuollon” käsitettä siten, että sillä tarkoitetaan 1 artiklan uuden c alakohdan mukaisesti ”jätteen keräilyä, kuljetusta, hyödyntämistä ja huolehtimista – ”.

14. Saman 1 artiklan e ja f alakohdassa kuvataan kahta viimeksi mainittua toimintaa viittaamalla liitteisiin II A (”huolehtimistoimet”) ja II B (”toimet, jotka tähtäävät

hyödyntämiseen”). Kummassakin liitteessä täsmennetään, että direktiivin 4 artiklan mukaisesti tässä toiminnassa ei saa vaarantaa ihmisten terveyttä eikä käyttää menettelyjä tai menetelmiä, joista voi aiheutua vahinkoa ympäristölle.¹¹

15. Näihin kahteen liitteeseen liittyviin toimiin on 9 ja 10 artiklan mukaisesti saatava lupa, mutta kyseisestä vaatimuksesta vapautetaan 11 artiklassa yritykset, jotka huolehtivat paikan päällä omista jätteistään, sekä yritykset, jotka suorittavat joko omien jätteidensä tai muiden jätteiden hyödyntämistä. Vapauttamisen ehtona on, että viranomaiset antavat kutakin toimintaa koskevat yleiset suuntaviivat, joissa määritellään sallitut jätelajit ja -määrät, ja että edellä mainitun direktiivin 4 artiklan edellytykset täyttyvät. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten on rekisteröitävä nämä yritykset.

B Italian lainsäädäntö

16. Direktiivin 85/377 saattaminen osaksi Italian oikeusjärjestystä kiteytettiin 8.7.1986

11 – Kyseisen artiklan mukaan tällä tarkoitetaan erityisesti, että ”ei vaaranneta vesiä, ilmaa, maaperää ja kasveja sekä eläimiä”, että ”ei tuoteta melu- tai hajuhaittoja” ja että ”ei vahingoiteta haitallisesti maaseutua tai erityisalueita”.

annetun lain nro 349¹² 6 §:ssä ja sen täytäntöönpanosäännöksissä.

17. Vuosia myöhemmin eli 22.2.1994 annetun lain nro 146¹³ 40 §:n 1 momentissa säädettiin, että hallituksen on 60 päivän kuluessa lain voimaantulosta annettava tiedoksi edellytykset, arviointiperusteet ja tekniset säännöt direktiivin liitteessä II mainittujen hankkeiden ympäristövaikutuksen mitaamiseksi.

18. Sittemmin 12.4.1996 annetulla tasavallan presidentin asetuksella¹⁴ täsmennettiin tätä valtuutusta ja sisällytettiin 1 §:n 3 momentissa sen piiriin liitteessä A tarkoitetut toimet; näihin kuuluvat yhdyskuntajätteiden poltto- ja käsittelylaitokset, joiden kapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä (i alakohta).

19. Tiettyjä liitteen A osa-alueita muutettiin 3.9.1999 annetun pääministerin asetuksen¹⁵ 3 §:llä; muutettuna i ja l alakohdan sisältö oli seuraava:

"i) Ongelmajätteiden huolehtimis- ja hyödyntämislaitokset, joissa toteutetaan 5.2.1997 annetun asetuksen (decreto-legge) nro 22^[16] liitteessä B ja liitteessä C olevissa R 1–R 9 kohdassa tarkoitettuja toimia, lukuun ottamatta edellä mainitun asetuksen (decreto-legge) 31 ja 33 §:ssä tarkoitettujen yksinkertaistettujen menettelyjen alaisia hyödyntämislaitoksia.

— —

l) Muut kuin ongelmajätteiden huolehtimis- ja hyödyntämislaitokset, joiden kapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä ja joissa toteutetaan 5.2.1997 annetun asetuksen (decreto-legge) nro 22 liit-

12 – Istituzione del Ministero dell'ambiente e norme in materia di danno ambientale (Gazzeta Ufficiale della Repubblica Italiana, jäljempänä GURI, Supplemento ordinario nro 59, 15.7.1986).

13 – Tämän lain otsikkona on Disposizioni per l'adempimento di obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia alle Comunità europee – Legge comunitaria 1993 (GURI, Supplemento ordinario nro 52, 4.3.1994).

14 – Atto di indirizzo e coordinamento per l'attuazione dell'art. 40, comma 1, della legge 22 febbraio 1994, n. 146, concernente disposizioni in materia di valutazione di impatto ambientale (GURI, Serie generale nro 210, 7.9.1996, s. 28).

15 – Atto di indirizzo e coordinamento che modifica ed integra il precedente atto di indirizzo e coordinamento per l'attuazione dell'art. 40, comma 1, della legge 22 febbraio 1994, n. 146, concernente disposizioni in materia di valutazione dell'impatto ambientale (GURI, Serie generale nro 302, 27.12.1999).

16 – Attuazione delle direttive 91/156/CEE sui rifiuti, 91/689/CEE sui rifiuti pericolosi e 94/62/CE sugli imballaggi e sui rifiuti di imballaggio (Decreto Ronchi). Testo coordinato (GURI, Supplemento ordinario nro 33, 15.2.1997).

teessä B olevassa D 2 ja D 8–D 11 kohdassa ja liitteessä C olevissa R 1–R 9 kohdassa tarkoitettuja poltto- tai käsittelytoimia, lukuun ottamatta edellä mainitun asetuksen (decreto-legge) 31 ja 33 §:ssä tarkoitettujen yksinkertaistettujen menettelyjen alaisia hyödyntämisilaitoksia.”

20. Viimeksi mainituista pykälistä, joissa kuvataan edellä mainitun erityismenettelyn alaisten materiaalien ja toimien ominaisuudet, annettiin yksityiskohtaisia sääntöjä 5.2.1998 annetulla ympäristöministeriön asetuksella.¹⁷ Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa komissio vastaan Italia 7.10.2004 antamassa tuomiossa¹⁸ todettiin, että kyseinen jäsenvaltio ei ole noudattanut direktiivin 75/442 mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole määritellyt tuossa asetuksessa jätteiden sallittuja enimmäismääriä.

III Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

21. Komissio pyysi 22.8.2001 ja 12.11.2001 Italian viranomaisilta tietoja direktiivin 85/337 noudattamisesta kahdessa laitoshankkeessa Massafra kunnassa: toinen on tarkoitettu kiinteiden yhdyskuntajätteiden esi-

lajitteluun ja polttoaineen tuottamiseen niiden jäännöksistä ja toinen sähköenergian tuottamiseen polttamalla kyseistä polttoainetta ja biomassaa.

22. Ensimmäistä pyyntöä käsiteltiin Roomassa 24. ja 25.1.2002 pidetyssä kokouksessa sekä Italian hallituksen edustajien 30.1.2002 ja 20.2.2002 päivätyissä kirjeissä; komission ympäristöasioiden pääosasto totesi sen osalta, ettei sähkövoimalassa, jonka tuotanto oli alle 100 tonnia päivässä, käsitelty vaarallisia aineita.

23. Toimitettujen selvitysten mukaan kumaltakaan laitokselta ei edellytetty ympäristövaikutusten arviointia, sillä niiden katsottiin kuuluvan 12.4.1996 annetun tasavallan presidentin asetuksen liitteessä A olevassa 1 alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna 3.9.1999 annetun pääministerin asetuksen 3 §:n 1 momentilla, tarkoitettuna poikkeuksen piiriin, jolloin niihin sovellettiin 5.2.1997 annetun asetuksen (decreto-legge) 31 ja 33 §:ssä tarkoitettua yksinkertaistettua menettelyä.

24. Komissio lähetti 18.10.2002 ja 11.7.2003 viralliset huomautukset Italian tasavallalle, jonka selityksiä se ei pitänyt vakuuttavana,

¹⁷ – Individuazione dei rifiuti non pericolosi sottoposti alle procedure semplificate di recupero ai sensi degli articoli 31 e 33 del D.Lgs. 5 febbraio 1997, n. 22 (GURI, Supplemento ordinario nro 88, 16.4.1998).

¹⁸ – Asia C-103/02 (Kok. 2004, s. I-9127).

minkä vuoksi se antoi 16.12.2003 perustellun lausunnon; se katsoi siinä, että Italia ei ollut noudattanut direktiivin 85/337 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1–3 kohdan mukaisia velvoitteitaan, ja se antoi Italialle kaksi kuukautta aikaa noudattaa lausuntoa.

- vapautetaan arvioinnista tietyt direktiivin 85/337 liitteeseen I sisältyvät hankkeet (jätteiden hyödyntämislaitokset, joiden kapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä), jos niihin voidaan soveltaa direktiivin 75/442 11 artiklassa tarkoitettua yksinkertaistettua menettelyä

IV Asian käsittelyn vaiheet yhteisöjen tuomioistuimessa ja asianosaisten lausumat

25. Komissio on nostanut 25.11.2004 tämän kanteen ja vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut edellä mainittuja säännöksiä, koska

- käytetään riittämättömiä arviointiperusteita sen määrittämiseksi, onko kyseisen direktiivin 85/337 liitteessä II tarkoitettujen laitoksen vaikutukset mitattava, jolloin jätetään tutkimatta sellaisia toimia, joilla on huomattavia seurauksia.

- se ei ole arvioinut direktiivin 85/337 liitteessä I tarkoitettujen toiminnan (Masafran jätteenpolttolaitoksen) vaikutuksia

26. Italian hallitus vastasi kanteeseen 3.3.2005, minkä jälkeen kantajan vastaus annettiin 18.4.2005 ja vastaajan vastaus 8.6.2005.

- se on antanut säännöksen (12.4.1996 annetun tasavallan presidentin asetuksen liitteessä A olevat i ja l alakohta, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 3.9.1999 annetun pääministerin asetuksen 3 §:n 1 momentilla), jolla

27. Komission ja vastaajana olevan valtion edustajat toistivat kantansa 25.4.2005 pidetyssä suullisessa käsittelyssä.

28. Kantajan mukaan Massafran jätteenpolttolaitos, jonka kapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä, sisältyy direktiivin 85/337 liitteessä I olevaan 10 kohtaan, kun taas toinen laitos kuuluu liitteessä II olevan 11 kohdan b alakohdan soveltamisalaan. Tällöin ensimmäisen laitoksen luvan ehdoksi olisi pitänyt asettaa sen ympäristövaikutuksen toteaminen ja jälkimmäisen laitoksen luvan ehdoksi vähintään direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukainen tutkimus.

29. Sen mielestä riidan taustalla on Italian sääntely, jonka nojalla direktiiviä voidaan olla soveltamatta hyödyntämistoimiin sillä perusteella, että ne ovat 5.2.1997 annetun asetuksen (decreto-legge) 31 ja 33 §:ssä tarkoitetun erityismenettelyn alaisia.

30. Kantaja väittää, että direktiiviä 85/337 sovelletaan sellaisiin jätteidenkäsittelylaitoksiin, jotka voivat vakavasti vaikuttaa ympäristöön, olipa sitten kyse jätteiden loppukäsittelystä tai talteenotosta; se toteaa vielä, että direktiivin 75/442 alkuperäisversiossa ilmauksella ”huolehtiminen” viitattiin sekä varsinaiseen jätteistä huolehtimiseen että niiden kierrätykseen, ja se korostaa tämän käsitteen itsenäisyyttä direktiivissä 85/337, joka kattaa myös ”hyödyntämisen”.

31. Se kiinnittää huomiota direktiiviin 75/442, jonka tarkoituksena on suojella terveyttä ja ekosysteemejä ”huolehtimisen” tai ”hyödyntämisen” yhteydessä.

32. Italian hallitus kiistää väitteet ja vaatii, että kantajan vaatimus hylätään. Se väittää, että ”huolehtimista” koskeva toiminta jää direktiivin 85/337 ulkopuolelle, ja se torjuu direktiivin 75/442 perusteella sen rinnastamisen ”hyödyntämistä” koskevaan toimintaan. Se perustelee tätä näkemystä kummankin direktiivin ja erityisesti direktiivien liitteiden teknisellä luonteella sekä ympäristönsuojelua koskevien erilaisten yhteisön säännösten kielellisellä yhteensovittamisella.

33. Se katsoo niin ikään, että kun hyödyntämistoimista aiheutuvat päästöt pysyvät yhteisön sääntelyn mukaisissa rajoissa, niiden vaikutuksia luontoon ei tarvitse mitata, sillä rajojen olemassaolon tarkoituksena on nimenomaan suojella luontoa.

34. Se väittää, että yhteisön yhdenmukais-tamissääntöjen perusteella kaikki hyödyntämistoimet vapautetaan niiden seurauksien tutkimisesta, kun taas Italian järjestelmässä vapautus koskee vain yksinkertaistetussa menettelyssä luvan saavia hankkeita, joten se on yhteisön järjestelmää ankarampi.

V Väitettyjen jäsenyysoikeuksien uudistamatta jättämisen tarkastelu

35. Tämän kanteen taustalla oleva riita on ratkaistava tarkastelemalla ympäristövaikutusten arvioinnista annetun direktiivin ja jätedirektiivin välistä vuorovaikutusta. On selvitetävä, jäävätkö hyödyntämistoimet direktiivin 85/337 soveltamisalan ulkopuolelle, kuten Italia väittää, jolloin jäsenvaltiot voisivat vapaasti jättää ne tällaisen ennakkoselvityksen ulkopuolelle.

36. Kiista liittyy kahteen edellä mainittuun direktiiviin niihin tehtyjen muutosten jälkeen; riidanalaisten termien vuoksi ei kuitenkaan voida unohtaa direktiivien alkupe-
räistekstejä, jotka johdattavat kohti ratkaisua ja muodostavat tulkinnan suuntaviivat.

37. Selvitys on käynnistettävä pohtimalla direktiivin 85/337 tavoitetta, jotta voidaan rajata sen soveltamisala.

A Direktiivin 85/337 perusta: ympäristön suojeleminen

38. Ympäristöstä huolehtimisesta tehtiin Euroopan yhtenäisasiakirjalla unionin toimi-

valtaan keskeisesti kuuluva asia, joka vaikuttaa tähän toimivaltaan ja muokkaa sitä¹⁹ jopa siinä määrin, että sitä voidaan luonnehtia ”järjestelmän keskeiseksi tavoitteeksi”.²⁰ Tällaisen suojelevan pyrkimyksen avulla EY 174 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tunnustetaan sellaiset periaatteet, jotka, kuten ennalta varautumisen ja ennalta ehkäisevien toimien periaatteet, leimaavat yhteisön oikeuden laajoja alueita.

39. Direktiivi 85/337 palvelee kumpaakin periaatetta²¹ edellyttäessään, että ennen luvan myöntämistä arvioidaan toimet, jotka voivat vaikuttaa ympäristöön,²² ja siinä eritellään kaksi vaihetta. Ensimmäisessä vaiheessa tutkitaan, onko suunnitelluilla töillä merkittäviä vaikutuksia; toisessa vaiheessa arvioidaan nämä vaikutukset.²³

19 – Näin muistutetaan asiassa C-300/89, komissio v. neuvosto, 11.6.1991 annettussa tuomiossa (Kok. 1991, s. I-2867, Kok. Ep. XI, s. I-211, 22 ja 24 kohta).

20 – Käytän tätä ilmausta 26.5.2005 esittämäni ratkaisuehdotuksen 59 kohdassa asiassa C-176/03, komissio v. neuvosto, tuomio 13.9.2005 (Kok. 2005, s. I-7879).

21 – Näihin viitataan direktiivin 97/11 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa, kuten asiassa C-332/04, komissio v. Espanja, 16.3.2006 annettussa tuomiossa (57 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa) todetaan. Italian hallituksen edustajan suullisessa käsittelyssä esille tuoma ”vesitetty” näkemys direktiivistä 85/337 on yllättävä, sillä sen mielestä Euroopan yhtenäisasiakirja, siitä johtuvat EY:n perustamissopimuksen muutokset ja direktiivi 97/11 ovat ilmeisesti vain merkityksettä lisääviä anekdootteja.

22 – Näin voidaan päätellä asiassa C-435/97, WWF ym., 16.9.1999 annettua tuomiosta (Kok. 1999, s. I-5613, 45 kohta) ja asiassa C-201/02, Wells, 7.1.2004 annettua tuomiosta (Kok. 2004, s. I-723, 42 kohta).

23 – Tuon esille nämä ajatukset 8.1.2004 esittämässäni ratkaisuehdotuksessa asiassa C-87/02, komissio v. Italia, tuomio 10.6.2004 (Kok. 2004, s. I-5975) ja 14.7.2005 esittämässäni ratkaisuehdotuksessa asiassa C-98/04, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 4.5.2006 (Kok. 2006, s. I-4003).

40. Direktiivin liitteessä I on toimia, joihin viitataan 4 artiklan 1 kohdassa ja joiden oletetaan suoraan lain nojalla vaikuttavan merkittävästi ympäristöön, mikä edellyttää poikkeuksetta sitä, että niiden vaikutukset arvioidaan.

41. Muiden toimien vaikutukset eivät sitä vastoin ole niin selviä, jolloin jäsenvaltioiden on päätettävä, onko niihin sovellettava 5–10 artiklaa. Näin on liitteessä II mainittujen toimien osalta, ja valtiot valitsevat siinä olevasta luettelosta toimet, jotka on arvioitava, tapauskohtaisesti tai vahvistamalla asianmukaiset arviointiperusteet tai raja-arvot tai käyttämällä kumpaakin menetelmää liitteessä III tarkoitettujen muuttujien mukaisesti (4 artiklan 2 ja 3 kohta); ne voivat siis tietyssä määrin itsenäisesti valita ne liitteen II toimet, joiden ympäristövaikutusten merkitys on arvioitava, kiinnittämällä erityisesti huomiota niiden kokoon, laatuun ja sijaintiin.²⁴

42. Joka tapauksessa tätä mahdollisuutta rajoitetaan edellä mainitun direktiivin 85/337 2 artiklan 1 kohdassa, jossa täsmennetään direktiivin perustavoite, joten vaiku-

tuksiltaan merkittävien toimien seuraukset määritetään aina.²⁵ Tästä seuraa, että kun määrittäminen tapahtuu ennalta abstraktien raja-arvojen ja arviointiperusteiden kautta, täytäntöönpanovaiheessa on välttämätöntä selvittää, onko hankkeella ominaisuuksiensa vuoksi merkittäviä vaikutuksia ympäristöön. Tässä vaiheessa palataan siis yleiseen sääntöön: huomattavat seuraukset on arvioitava niiden asiaankuuluvan toteamisen jälkeen.

43. Toisin sanoen direktiivin 85/337 tehokkaan vaikutuksen vuoksi yksikään tällainen toimi ei vältty vastaavalta analyysiltä;²⁶ olipa kansallisten viranomaisten harkintavallasta sitten tehty miten joustava tahansa, yhteisön oikeudessa torjutaan siten kaikenlainen toiminta, jonka yhteydessä ei toteuteta ennakkovalvontaa ja tarvittaessa siitä aiheutuvien muutosten arviointia.

44. Tällaista laajakatseisuutta, jota korostetaan oikeuskäytännössä,²⁷ tarvitaan ongelman ratkaisemiseen eli – kuten olen mai-

24 – Asia C-392/96, komissio v. Irlanti, tuomio 21.9.1999 (Kok. 1999, s. I-5901, 65–67 kohta); asia C-474/99, komissio v. Espanja, tuomio 13.6.2002 (Kok. 2002, s. I-5293, 31 kohta) ja alaviitteessä 21 mainittu asia komissio v. Espanja, tuomio 16.3.2006 (76 kohta).

25 – Näin todetaan asiassa C-72/95, Kraaijeveld ym., 24.10.1996 annettussa tuomiossa (Kok. 1996, s. I-5403, 50 kohta); asiassa C-301/95, komissio v. Saksa, 22.10.1998 annettussa tuomiossa (Kok. 1998, s. I-6135, 45 kohta); em. asiassa WWF ym. 16.9.1999 annettussa tuomiossa (36 ja 45 kohta); asiassa C-392/96, komissio v. Irlanti, 21.9.1999 annettussa tuomiossa (Kok. 1999, s. I-5901, 64 kohta) ja edellä alaviitteessä 23 mainitussa asiassa komissio v. Italia 10.6.2004 annettussa tuomiossa (44 kohta).

26 – Edellisessä alaviitteessä mainittu asia WWF ym., tuomion 45 kohta ja asia komissio v. Italia, tuomion 44 kohta.

27 – Em. asiassa Kraaijeveld ym. annettussa tuomiossa (31 ja 39 kohta) ja asiassa C-227/01, komissio v. Espanja, 16.9.2004 annettussa tuomiossa (Kok. 2004, s. I-8253, 46 kohta) korostettiin direktiivin soveltamisalan laajuutta.

ninnut – sen selvittämiseen, edellyttääkö jätteiden hyödyntäminen niiden ympäristövaikutusten analysoimista.

B Direktiivien 85/337 ja 75/442 terminologian kehitys

45. Direktiivin 85/337 ensimmäisen version liitteissä käytettiin jätteiden yhteydessä sanaa "poistolaitokset/käsittelylaitokset", mutta vuoden 1997 uudistuksen jälkeen se korvattiin ilmauksella "käsittelylaitokset".²⁸

46. Direktiivin 75/442 alkuperäistekstiin sisältyi puolestaan jätteiden osalta termi "huolehtiminen" (espanjaksi "gestión"; 1 artiklan b alakohta), joka kattaa jätteiden keräyksen, lajittelun, kuljetuksen, käsittelyn, varastoinnin ja sijoittamisen sekä jätteiden muuntamistoimet, jotka ovat välttämättömiä jätteen uudelleenkäytön, talteenoton tai kierrättämisen kannalta. Muissa versioissa, kuten ranskankielisessä ("élimination"), italiantielisessä ("smaltimento"), englanninkielisessä ("disposal") ja saksankielisessä ("Beseitigung") versiossa, käytetään kuitenkin termejä, jotka vastaavat merkitykseltään espan-

jankielistä ilmausta "eliminación". Tämän seikan perusteella vastaajana oleva jäsenvaltio väittää, että direktiivissä 85/337 käytetään ilmausta "poistolaitokset" sen suppeassa merkityksessä, sillä se viittaa ainoastaan jätteiden loppukäsittelyyn tarkoitettuihin laitteisiin.

47. En yhdy tähän näkemykseen. Ensiksikin kyseessä olevien säännösten kirjaimellinen tulkinta johtaa päinvastaiseen ratkaisuun. Direktiivin 75/442 ensimmäisessä versiossa "huolehtiminen" ("élimination", "smaltimento", "disposal" tai "Beseitigung") käsittää erityiset loppukäsittelytoimet ja muunlaiset toimet, kuten uudelleenkäytön, talteenoton ja kierrätyksen, joita luonnehditaan vuosia myöhemmin direktiivissä 91/156 "hyödyntämiseksi".

48. Direktiivissä 75/442, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä 91/156, "jätehuollon" (ranskaksi "gestion"; italiaksi "gestione"; englanniksi "management"; saksaksi "Bewirtschaftung") käsitteeseen sisällytetään keräily, kuljetus, "hyödyntäminen" ja "huolehtiminen" ("valorisation" ja "élimination"; "ricupero" ja "smaltimento"; "recovery" ja "disposal"; "Verwertung" ja "Beseitigung"), ja siinä rajataan kaksi viimeksi mainittua toimea viittaamalla liitteissä II B ja II A mainittuihin tehtäviin.

28 – Ensimmäisessä versiossa ilmaus oli ranskaksi "installations d'élimination", englanniksi "disposal installations" ja saksaksi "Abfallbeseitigungsanlagen", ja nämä ilmaukset on säilytetty vuoden 1997 toisinnossa. Italiantielisessä versiossa substantiivi "eliminazione" korvattiin substantiivilla "smaltimento", jolla on sama merkityssisältö.

49. Näin ollen ei voida hyväksyä tulkintaa, jota Italian hallitus puoltaa yhdistäessään

kielellisesti kummankin direktiivin alkupe-
räistekstit; tällainen liitos johtaa vastakkai-
seen lopputulokseen kuin siihen, jota tavoit-
tellaan, sillä direktiivissä 75/442 tarkoitettu
”jätehuolto” käsittää myös ”hyödyntämistä”
koskevat tehtävät.

50. Voitaisiin väittää, että sen jälkeen, kun
jätedirektiivin uudistuksessa vuonna 1991
tehtiin ero ”huolehtimisen” ja ”hyödyntämi-
sen” välillä, ympäristövaikutuksia koskevaa
direktiiviä uudistettaessa vuonna 1997 näistä
säilytettiin vain ”huolehtiminen” (”käsittely”),
mikä osoittaisi, että lainsäätäjä halusi jättää
”hyödyntämisen” sen soveltamisalan ulko-
puolelle.

51. Uskon kuitenkin, että tällainen tulkinta
paitsi hankaloittaisi viimeksi mainitun direk-
tiivin eli direktiivin 85/337 kehitystä – olen
jo ottanut esille sen laajuuden – myös
unohtaisi direktiivin 75/442 varsinaisen ole-
muksen, sellaisena kuin yhteisöjen tuomiois-
tuin on sitä tulkinnut.

C ”Hyödyntäminen” vastaan ”huolehtimi-
nen”

52. Tämä käsitepari on olennainen asiaa
koskevassa yhteisön lainsäädännössä.²⁹ Kai-

29 – Julkisasiamies Jacobs tähdentää tätä seikkaa 15.11.2001
esittämässään ratkaisuehdotuksessa asiassa C-6/00, ASA,
tuomio 27.2.2002 (Kok. 2002, s. I-1961, ratkaisuehdotuksen
5 ja 77 kohta).

kenlainen jätteisiin vaikuttava toiminta on
käsitteellistettävä ”huolehtimiseksi ”tai” hyö-
dyntämiseksi”, jotka määrittellään liitteissä II
A ja II B, ja on tavallista, että sama toimi
liitetään johdonmukaisesti kumpaankin luet-
teloon, vaikkei se lainsäädännössä voikaan
samanaikaisesti saada kahta edellä mainittua
määrettä. Kukin tapaus on analysoitava
yksitellen direktiivin tavoitteiden valossa,
jotta voidaan päättää oikea vaihtoehto.³⁰

53. ”Hyödyntämisellä” pyritään siihen, että
ylijäämämateriaaleilla on hyödyllinen tehtävä
ja että niillä korvataan sellaisten muiden
materiaalien käyttö, joita olisi käytetty tämän
tehtävän täyttämiseksi, mikä mahdollistaa
luonnonvarojen säästämisen.³¹ ”Huolehtimi-
sesta” tulee mieleen sellainen ajatus, että
jostakin ”hankkiudutaan eroon” tai jokin
”hävitetään” asianmukaisin keinoin otta-
matta sitä talteen.³²

54. Ero syntyy päämäärästä, ei välineestä, ja
tämän vuoksi on torjuttava Italian hallituk-
sen ehdottaman kaltainen yksinkertaistava

30 – Näin todettiin asiassa ASA annetussa tuomiossa (63 ja
64 kohta). Ks. myös asia C-116/01, SITA, tuomio 3.4.2003
(Kok. 2003, s. I-2969, 40 ja 41 kohta).

31 – Asia ASA, tuomion 69 kohta. Ks. vastaavasti asia C-228/00,
komissio v. Saksa, tuomio 13.2.2003 (Kok. 2003, s. I-1439,
45 kohta) ja asia C-458/00, komissio v. Luxemburg, tuomio
13.2.2003 (Kok. 2003, s. I-1553, 36 kohta).

32 – ”Huolehtimista” ei saa sekoittaa ”hylkäämiseen”, johon
viitataan direktiivin 75/442 4 artiklan toisessa kohdassa; siinä
kielletään hylkääminen upottamisen ja ”valvomattoman
huolehtimisen” ohella. Ks. asia C-457/02, Niselli, tuomio
11.11.2004 (Kok. 2004, s. I-10853, 38 ja 39 kohta).

käsitys, jonka mukaan hyödyntämistoimet, jotka ovat periaatteessa ympäristölle vähemmän haitallisia, jäävät direktiivin 85/337 ulkopuolelle. Tällaisen ehdotuksen virheellisyys tulee ilmi pelkästään lukemalla edellä mainittuja liitteitä, sillä esimerkiksi ”hyödyntämisenä” pidetään liuottimien talteenoton tai regeneroinnin kaltaisia tekniikoita, jotka voivat olla haitallisempia kuin muut, ”huolehtimiseksi” määritellyt tekniikat, kuten tietyt biologiset käsittelyt tai sijoittaminen maan päälle tai maan alle.

55. Direktiiviä 75/442 ja sen muuttamista vuonna 1991 perustellaan ympäristöstä huolehtimisella;³³ näin edistetään ”hyödyntämistä”, joka on edullisempaa kuin ”huolehtiminen”, mutta tämä ei johdu sen vaarattomuudesta vaan siitä, että uudelleenkäytön avulla voidaan entistä paremmin suojella luonnonvaroja.³⁴

33 – Asiassa C-9/00, Palin Granit ja Vehmassalon kansanterveys-työn kuntayhtymän hallitus, 18.4.2002 annetussa tuomiossa (Kok. 2002, s. I-3533) korostettiin, että direktiivin 75/442 tavoitteena on ”ihmisten terveyden ja ympäristön suojeleminen jätteiden keräily-, kuljetuksen, käsittelyn, varastoinnin ja kaatopaikalle sijoittamisen aiheuttamilta haitallisilta vaikutuksilta”, ja siinä palautettiin mieleen EY 174 artiklan 2 kohdan tehtävä eli yhteisön politiikan ohjaaminen kohti ekosysteemien suojelun korkeaa tasoa ennalta varautumisen ja ennalta ehkäisyyn periaatteiden perusteella. Sama todettiin asiassa Niselli annetun tuomion 33 kohdassa.

34 – Tästä syystä direktiivin 75/442 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1991 direktiivillä, jäsenvaltioita kehoitetaan rohkaisemaan ”jätteen hyödyntämistä kierrättämisen, uudelleenkäytön tai talteenoton tai jonkin muun toiminnan avulla tarkoituksena erottaa siitä uusiorka-aineita” sekä sen käyttämistä energianlähteenä.

56. Vaikka ”hyödyntäminen” onkin siis luonnolle todennäköisesti edullisempaa kuin ”huolehtiminen”, se ei ole vaaratonta, vaan sekin edellyttää varautumista, kuten direktiivissä 85/337 tarkoitettuja toimenpiteitä.

57. Vastaaajana olevan jäsenvaltion näkemykselle ei löydy mitään perustetta, kun siinä sallitaan tässä direktiivissä torjuttuja seurouksia jättämällä sen soveltamisalan ulkopuolelle mahdollisesti haitallisten toimien luokka toteamatta yksitellen niiden merkitystä ja käytetään riittämätöntä perustelua, jonka mukaan ne eivät lain nojalla heikennä elämisen laatua.³⁵

D Massafraan jätteenpolttolaitos

58. Tämä laitos tuottaa sähköenergiaa polttamalla biomassaa ja jäteperäistä polttoainetta, ja sen kapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä; se sisältyy direktiivin 85/337 liit-

35 – Asiassa C-127/02, Landelijke Vereniging ym., 7.9.2004 annetussa tuomiossa (Kok. 2004, s. I-7405) todettiin ennalta varautumisen periaatteen tueksi, että toiminnan seuroukset on arvioitava, jos niiden merkittävyydestä on epäilyksiä (44 kohta).

teessä I olevaan 10 kohtaan, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1997 direktiivillä, joten sen vaikutukset olisi pitänyt arvioida 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

yleiset säännöt määrittelemällä jätelajit ja -määrät sekä vapauttamisen edellytykset ja 2) direktiivin 4 artiklassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät eli ei vaaranneta ihmisten terveyttä eikä pilata ympäristöä.

59. Komission mainitsemaan ensimmäiseen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämiseen ei mielestäni voida tässä vaiheessa vastata, sillä Italian viranomaiset ovat sallineet sellaisen laitoksen rakentamisen ja toiminnan, jonka osalta edellytettiin ympäristövaikutusten tutkimista.

61. Vapautuksen soveltamiseksi kummankin edellytyksen on täyttyvä,³⁷ vaikka vain jälkimmäinen edellytys on merkityksellinen tässä asiassa.

E Yksinkertaistetun menettelyn alaiset hyödyntämislaitokset

62. Komissio moittii Italian tasavaltaa siitä, ettei se ole ottanut huomioon direktiivin 85/337 mukaisia sitoumuksia, kun se on vapauttanut seurausten analyysistä tai arvioinnista sellaiset hyödyntämislaitokset, joihin sovelletaan yksinkertaistettua menettelyä.

60. Direktiivin 75/442 uudistuksessa vuonna 1991 otettiin käyttöön erityismenettely 11 artiklassa ja vapautettiin lupaa koskevasta vaatimuksesta sekä laitokset että yritykset, jotka ”suorittavat hyödyntämistä”,³⁶ kunhan 1) annetaan kutakin toimintaa koskevat

63. Tällä yksinkertaistetulla menettelyllä, josta säädetään 5.2.1997 annetun asetuksen (decreto-legge) nro 22 31 ja 33 §:ssä, on saatettu direktiivin 75/442 11 artikla osaksi Italian lainsäädäntöä. Huomautin äskettäin, että se on tarkoitettu laitoksille, jotka eivät turmele luonnonvaroja eli jotka edellä mainitun 4 artiklan mukaisesti eivät vaaranna

36 – Tästä vaatimuksesta vapautetaan myös laitokset ja yritykset, jotka huolehtivat omista jätteistään niiden tuottamispaikalla.

37 – Ks. alaviitteessä 18 mainittu asia komissio v. Italia, tuomion 27 kohta.

vesiä, ilmaa, maaperää ja kasveja sekä eläimiä, eivät tuota melu- tai hajuhaittoja eivätkä vahingoita maaseutua tai erityisalueita.

64. Ensi silmäyksellä tilannetta lähemmin tarkastelematta näyttäisi siltä, että vastaajana oleva jäsenvaltio on tältä osin oikeassa.

65. Jätteisiin liittyville toimille on saatava lupa, ja niiden vaikutukset on selvitettävä antamalla niistä tarvittaessa asianmukainen lausunto (direktiivin 75/442 8 ja 9 artikla luettuina yhdessä direktiivin 85/337 2 artiklan 1 kohdan kanssa, sellaisina kuin ne ovat muutettuina). Poikkeuksellisesti ³⁸ tästä ennakkovalvontaa koskevasta vaatimuksesta vapautetaan kuitenkin tietyt yleisesti ennalta määritetyt hyödyntämistoimet, joissa noudatetaan niin ikään abstraktisti aiemmin asetettuja raja-arvoja ja jotka vastaavat samalla etukäteen vahvistettuja ehtoja, kunhan ne eivät vahingoita ympäristöä.

66. Olisi hyödytöntä tehdä analyysi toimesta, jonka vaaraton luonne on jo tiedossa, sillä muuten siihen ei voitaisi soveltaa erityismenettelyä.

67. Tällaisessa näkemyksessä unohdetaan kuitenkin, että tähän aiheeseen liittyy erilaisia lupia: yhtäältä on toimilupia, joita tarkoitetaan direktiivin 75/442 9 ja 10 artiklassa sekä direktiivin 85/337 2 artiklan 1 kohdan loppuosassa; toisaalta on hanketta koskevia lupia, jotka mainitaan viimeksi mainitun säännöksen ensimmäisessä luetelmakohdassa ja joita kuvataan 1 artiklan 2 kohdassa. Yksinkertaistettu menettely tekee toimiluvasta tarpeettoman, mutta jälkimmäinen lupa tarvitaan silti.

68. Kuten edellä mainitun direktiivin 85/337 2 artiklassa säädetään, ennen luvan myöntämistä hankkeelle, joka voi vaikuttaa merkittävästi ympäristöön, on selvitettävä sen vaikutukset ja saatava asiaankuuluva hyväksyntä. Mainitun erityismenettelyn vuoksi toimilupaa ei edellytetä, kun vaikutukset todetaan merkityksettömiksi, mutta tämä ei päde hankkeita koskevaan lupaan silloin, kun niiden vaikutukset on mitattava siksi, että ne edellyttävät sitä "laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi", ³⁹ joko suoraan, jos ne sisältyvät liitteeseen I, tai niiden seurausten toteamisen jälkeen, jos ne kuuluvat liitteeseen II. ⁴⁰

39 – Näin todetaan direktiivin 85/337 2 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna.

40 – Asiassa C-117/02, komissio v. Portugali, 29.4.2004 annetussa tuomiossa (Kok. 2004, s. I-5517) painotettiin, että toiminta voi vaikuttaa ympäristöön "laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi", vaikkei laissa säädettyjä rajoja saavuteta, joten asiaankuuluvat tarkastukset on tehtävä (82 kohta).

38 – Edellisessä alaviitteessä mainitussa asiassa komissio v. Italia annetussa tuomiossa selvitettiin tämän yksinkertaistetun menettelyn poikkeuksellista luonnetta (31 kohta).

69. Toisin sanoen laitosta, jossa harjoitetaan ”ympäristön kannalta” suotuisaa toimintaa, ei vapauteta tutkimuksesta, jos se kokonsa tai sijaintinsa vuoksi voi muuttaa ympäristöä kielteisesti. Vaikka sisällön tiedettäisiinkin olevan vaaraton, pakkauksen vaarattomuus on todettava tapauskohtaisesti. Kukaan ei kiistäisi suojelualueelle rakennettavan vedenpuhdistamon ympäristövaikutuksia koskevan tutkimuksen tarpeellisuutta.

70. Olen huomauttanut tämän ratkaisuehdotuksen 42 kohdassa, että kun arviointiin velvoittavat raja-arvot ja arviointiperusteet täsmennetään ennalta, tällaisten muuttujien soveltamisvaiheessa on todettava, onko konkreettisen toimenpiteen ominaisuuksilla merkittäviä seurauksia.

71. Vaikka tämän ratkaisuehdotuksen 64–66 kohdassa kuvattu pintapuolinen selvitys katsottaisiinkin riittäväksi, on joka tapauksessa mahdollista, että jäsenvaltio erehtyy käyttämällä virheellisiä muuttujia tai sivuuttamalla direktiivin 75/442 11 artiklan ehdot, jolloin se on hyväksynyt sellaisten toimien pitämisen vaarattomina, joiden vaikutukset eivät ole tiedossa. Nyt esillä oleva tapaus sopii tähän kuvaukseen, sillä, kuten edellä

mainitussa asiassa C-103/02, komissio vastaan Italia, annetussa tuomiossa⁴¹ todettiin, Italian tasavalta on rikkonut kyseessä olevaa säännöstä, koska se ei ole vahvistanut 5.2.1997 annetun asetuksen (decreto-legge) nro 22 31 ja 33 §:n soveltamiseksi 5.2.1998 annetussa asetuksessa jätteille hyväksyttyjä enimmäismääriä yksinkertaistetun menettelyn soveltamiseksi, jolloin se ei ole noudattanut yhtä kyseisen menettelyn ehtoista.

72. Italiassa on siten direktiivin 85/337 liitteissä I ja II tarkoitettuja hyödyntämislaiteiksi, joille annetaan lupa arvioimatta niiden ympäristövaikutuksia; sen vuoksi rikotaan tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohtaa ja 4 artiklan 1–3 kohtaa, joten myös kanteen toinen väite on hyväksyttävä.

VI Oikeudenkäyntikulut

73. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos – kuten tässä asiassa – vastapuoli on sitä vaatinut; koska komission kanne on hyväksytty, vastaaja on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

41 – Komission edustaja ilmoitti suullisessa käsittelyssä, ettei tätä tuomiota ole pantu täytäntöön, minkä vuoksi on käynnistetty EY 228 artiklan mukainen menettely.

VII Ratkaisuehdotus

74. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

- 1) hyväksyy kokonaan komission kanteen
- 2) toteaa, että Italian tasavalta ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/EY, sellaisena kuin se on muutettuna 3.3.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/11/EY, 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1–3 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska
 - a) se on vapauttanut ympäristövaikutusten arviointimenettelystä Massafrassa, Taranton maakunnassa sijaitsevan jäteperäisen polttoaineen ja biomassan polttolaitoksen, jonka kapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä ja joka on direktiivin liitteessä I olevassa 10 kohdassa tarkoitettu laitos,
 - b) se on antanut säännöksen (3.9.1999 annetun pääministerin asetuksen 3 §, jolla muutetaan 12.4.1996 annetun tasavallan presidentin asetuksen liitteessä A olevia i ja l alakohtaa), jolla vapautetaan tästä arvioinnista tietyt edellä mainitun direktiivin liitteessä I tarkoitetut toimet ja jossa käytetään riittämättömiä arviointiperusteita sen määrittämiseksi, voidaanko saman säädöksen liitteessä II tarkoitettu toimi vapauttaa tästä arvioinnista
- 3) velvoittaa Italian tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.